

[Iver Poulsen.]

sammenbruddet i Bruxelles. Så må der komme en ventetid, kortere eller længere — vi håber alle sammen, den bliver kort — og som den højtærede udenrigsminister sagde, der vil blive nogle afviklingsprocesser, og det kan vi jo ikke selv gøre noget ved.

Men det er mig en dyb skuffelse, at regeringen ikke kunne give tilsagn om, at man vil gå i gang med de opgaver, som jeg nævnte i mit første indlæg, og bringe orden i vor egen økonomi, således at vi kunne vente en større forståelse inden for de internationale organisationer og sammen slutninger, vi nu skal føre forhandlinger med, og sådan at den danske befolkning blev forskånet for en del af de ubehageligheder, vor økonomiske situation vil medføre i de kommende måneder i forbindelse med de alvorlige forhold, Danmark er blevet bragt ud i derved, at forhandlingerne i Bruxelles brød sammen. Det er mig en skuffelse, at regeringen ikke vil gå i gang med de opgaver, som ligger lige for, og som er af så stor betydning for den danske befolkning for dens levestandard, for dens hele måde at leve på, opgaver, som skal løses af os og kun kan løses af os.

Udenrigsministeren (Per Hækkerup): Må jeg lige have lov til at sige til det sidste indlæg fra det ærede medlem hr. Iver Poulsen, at den omstændighed, at statsministeren har tilkendegivet, at vi ikke i denne debat skal drøfte spørgsmålet om vore hjemlige økonomiske og andre forhold, på ingen måde af det ærede medlem kan udlægges derhen, at regeringen ikke foretager overvejelser — jeg tør endda sige intense overvejelser — om, hvilke planer, der skal udføres på dette område.

Jeg vil gerne til det ærede medlem hr. Poul Møller sige, at jeg er bange for, at jeg ikke har udtrykt mig helt klart i spørgsmålet om afslutning af en isoleret associeringsaftale med fællesmarkedet efter det mønster, som det ærede medlem tilkendegav, nemlig en gensidig nedsættelse af toldsatserne. Det, der var min betragtning — det tror jeg også jeg gjorde gældende — var, at i henhold til GATT-aftalerne [må en sådan gensidig nedsættelse af toldsatserne mellem Danmark og de seks have form enten af en toldunion eller et frihandelsom-

råde, og så vil vi på grund af toldunionen, af hensyn til toldunionens lande og på grund af den risiko, der vil opstå for dem, næppe kunne fortsætte som medlem af EFTA. Den risiko, der vil opstå — det er det berømte gennemtræksproblem — vil man ikke kunne forvente at toldunionens lande vil affinde sig med, således at Danmark ville kunne fortsætte som medlem af EFTA.

Men jeg er enig med det ærede medlem i, at i forholdet til EFTA må det være sådan, at der gælder en vis toldautonomi for Danmark i den forstand, at vi ikke er bundet over for de andre EFTA-lande med hensyn til, hvordan vi fastsætter vore ydre toldsatser i forhold til tredjeland. Det er jeg altså enig med det ærede medlem i. Men vanskelighederne ligger den anden vej. Må jeg sige til det ærede medlem, at décalageordningen og den formulering, som vedtoges på EFTA-ministermøderne, sådan som jeg har refereret det fra begge møder, er mig bekendt både meddelt markedsudvalget og det udenrigspolitiske nævn, ligesom det mig bekendt er offentliggjort, så helt bag på nogen kan det ikke være kommet; jeg har også forstået, at man i erhvervslivet har været klar herover.

Til det ærede medlem hr. Aksel Larsen vil jeg gøre to enkelte bemærkninger. Når det ærede medlem taler om muligheden af at gennemføre en nordisk toldunion, og jeg så peger på, at det vel er teknisk og juridisk muligt at gøre det inden for EFTAs rammer, men at man ikke kan forvente, at de øvrige EFTA-lande vil acceptere noget sådant, bygger det på, at på det tidspunkt, da EFTA blev dannet, blev det af den britiske regering gjort til en klar og tydelig forudsætning, at der ikke inden for EFTA blev dannet en nordisk toldunion, og på, at dette så vidt mig bekendt omgående blev bekræftet fra svensk side. Jeg tror derfor, man må sige, at selv om der juridisk er mulighed for det, er der ingen politisk mulighed, eller sandsynligvis ingen politisk mulighed for det. Men det er klart, at det kommer til at indgå i de problemer, som vi skal diskutere, når vi mødes med de britiske forhandlere.

Jeg kender altså ikke noget til en britisk plan til løsning af problemerne. Det, det ærede medlem heromkring sagde, forekommer mig at ligne det, det britiske arbejder-